

In memoriam

Dr. sc. Miroslav Harapin

22.9.1929. – 17.2.2022.

S velikom tugom primili smo vijest o smrti našeg počasnog člana dr. sc. Miroslava Harapina. Njegova dugogodišnja aktivnost u Hrvatskom entomološkom društvu kao člana Upravnog odbora, tajnika Društva, predsjednika Društva i kasnije člana Upravnog odbora te člana Uređivačkog odbora časopisa *Entomologia Croatica* ostavile su neizbrisiv trag. Prazninu koja je nastala njegovim odlaskom popunjavat ćemo sjećanjima na njegov entuzijazam i životnu energiju koja ga je krasila i u poznim godinama života. Ostaju nam djela velikog entomologa, šumara, ekologa, a prije svega velikog i dragog čovjeka.

Miroslav Harapin rođen je 22.9.1929. u Letovčanima Novodvorskim u okolici Klanjca u zemljoradničkoj obitelji oca Ivana i majke Marije. Nakon osnovne škole, koju završava u rodnom mjestu, nastavlja građansku školu u Klanjcu do 1945. da bi gimnaziju u Zagrebu završio 1950. Biološki smjer na Šumarskom fakultetu u Zagrebu završava 1957. godine. Nakon službovanja u Šumariji Fužine od 1959. do 1961. postiže zvanje asistenta. Godine 1963. odlazi na šestomjesečnu specijalizaciju i studijsko putovanje u SAD. Magistrirao je 1976., a doktorirao 1984. Zvanje znanstvenog suradnika stekao je 1976., a znanstvenog savjetnika 1985. godine.

Godine 1961. osnovan je Zavod za četinjače u Jastrebarskom gdje je postavljen za šefa odjela za zaštitu šuma, preteče današnjem Zavodu za zaštitu šuma i lovno gospodarenje pri Hrvatskom šumarskom institutu, gdje je radio do svojeg umirovljenja 1995. godine. Na Šumarskom fakultetu u Zagrebu predavao je na postdiplomskom studiju predmete iz područja zaštite šuma te je bio mentor ili član mnogobrojnih komisija za magistrante i doktorante.

Od mnogobrojnih projekata koje je vodio i na kojima je sudjelovao ističe se američki projekt "Osjetljivost na insekte i bolesti izabranih sjevernoameričkih vrsta šumskog drveća u Jugoslaviji od 1966. do 1971." na kojem je bio glavni istraživač. Od 1980. bio je osnivač i voditelj Centra za dijagnozu i prognozu u šumarstvu SR Hrvatske, a čiji se poslovi i danas obavljaju kao Izvještajno prognozni poslovi za Ministarstvo poljoprivrede. Bio je organizator i sudionik Ankete o zdravstvenom stanju šuma u Hrvatskoj u svezi motrenja za cijelu Europu. Uveo je i unaprijedio biološko suzbijanje štetnika, a prvi je na ovim prostorima ispitivao djelotvornost i primjenu feromona za motrenje i suzbijanje smrekovih potkornjaka.

Kao nacionalni koordinator i ekspert sudjelovao je na sastancima zemalja Europe i svijeta na konferencijama o zaštiti šuma Europe, u Ženevi 1993. i 1994. te u Bruxellesu 1994. Sudjelovao je na mnogim studijskim putovanjima i sastancima diljem Europe, na mnogobrojnim stručnim i znanstvenim skupovima kako u zemlji, tako i u inozemstvu.

Sudjelovao je u radu mnogih stranih i domaćih organizacija (EPPO, IUFRO-Division 2), bio je član Hrvatske šumarske akademije, predsjednik Hrvatskog entomološkog društva, član Hrvatskog društva biljne zaštite, član Hrvatskog ekološkog društva. Bio je član uredništva časopisa Radovi HŠI, Šumarskog lista i Glasnika zaštite bilja Hrvatskog agronomskog društva. Iza sebe ostavio je budućim pokoljenjima više od stotinu znanstvenih i stručnih radova te poglavlja u knjigama. Dr. sc. Miroslav Harapin dobitnik je Zlatne plakete za zasluge u zaštiti šuma koju mu je 2002. godine dodijelilo Hrvatsko društvo biljne zaštite na međunarodnom seminaru biljne zaštite u Opatiji.

Nemoguće je opisati slojevitost i svestranost dr. Harapina, a kako je razmišljao o prirodi i životu općenito možda najbolje opisuju završne riječi jednog od njegovih mnogobrojnih predavanja: „Drvo ima osjećaje kao i čovjek. Biljka osjeća kako joj se obraćaš. Istraživanja su pokazala da kada jednoj biljci govoriš ružno i da ćeš je uništiti, a drugoj govoriš da je voliš, vidi se razlika u njihovom razvoju. Drveće može komunicirati među sobom, pomaže jedno drugom. Kada se razbole obavještavaju preko korijenovog sistema druga drveća da stvore antitijela kao protulijek.“

Božena Barić: “Kao predsjednik Društva i kasnije, kad nije obnašao ovu dužnost, organizirao je niz entomoloških ekskurzija koje su okupljale mnoge od nas. Osim ogromnog znanja iz šumarske entomologije i ekologije šuma, njegova srdačnost i ljudskost stvarali su ugodnu atmosferu na svim sastancima i događanjima u okviru HED-a. Ne samo što je bio dobar pedagog mladim inženjerima šumarstva nego je pomagao svojim savjetima svima koji su tražili njegovu pomoć.”

Sanja Novak Agbaba: “Sudbina je htjela da se i nakon umirovljenja doktora Harapina često sretnem s njim na misi u franjevačkoj crkvi na Kaptolu gdje je rado odlazio. Uvijek su to bili radosni susreti gdje smo znali popričati i prisjetiti se zajedničkih radnih dana.“

Milan Pernek: “Dr. Harapina upoznao sam kao umirovljenika zaposlivši se u Hrvatskom šumarskom institutu u Zavodu, koji je osnovao. Miro me zadivio na prvu, kao i većinu ljudi, svojim pogledima na život, zdravlje, duhovnost, poštenje, odvajanjem važnog od nevažnog. Družili smo se puno puta na terenima po

šumama duž cijele Hrvatske i rado se odazvao mojim pozivima jer je neizmjereno volio prirodu, krajolike i ljude te bi uvijek pronašao prave riječi kako bi opisao trenutak u kojem smo se našli. Bio mi je mentor u struci te mentor i prijatelj u životu.”

Sanja Novak Agbaba
Milan Pernek
Božena Barić
fotografije Boris Hrašovec i Milan Pernek